

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/6/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200093
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013200093.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci žalobcu : QUERCUS, s.r.o., so sídlom v Lučenci, Filákovská cesta 290, IČO: 31 603 688, zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, proti žalovanému : Národný inšpektorát práce, so sídlom v Košiciach, Masarykova 10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. S/2012/03153-2.1, O-242/2012 z 20. decembra 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/10/2013 -53 z 11. októbra 2013, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/10/2013 -53 zo dňa 11. októbra 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 24S/10/2013 -53 zo dňa 11. októbra 2013 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č.: S/2012/03153-2.1, O-242/2012 zo dňa 20. decembra 2012, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Banská Bystrica č.k.: 97/12-1.0/pok/r. z 18. októbra 2012, ktorým uložil žalobcovi podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a § 19 ods. 2 písm. b/ bod 1 zák. č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zák. č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 125/2006 Z.z.“ alebo „zákon o inšpekcii práce“) pokutu v celkovej výške 34.000,- Eur za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona (z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 3):

1. § 6 ods. 1 písm. d/ zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 124/2006 Z.z.“ alebo „zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci“) v nadväznosti na § 4 ods. 1, 2 a bod č. 2.8 Prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z.

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov (ďalej len „nariadenie vlády č. 392/2006 Z.z.“) spočívajúce v tom, že účastník konania (žalobca) ako zamestnávateľ nezabezpečil, aby bubnová sekačka na drevný odpad tvoriaca súčasť linky na sekanie drevného odpadu, na ktorej je možný kontakt s pohybujúcimi sa časťami, ktorý môže spôsobiť úraz - nebezpečné zbíhavé miesto nachádzajúce sa na spodnej vetve vstupného pásového dopravníka bubnovej sekačky - medzera vbíhania dopravného pásu na spodný napínací valec, bola v čase vzniku závažného pracovného úrazu p. H. vybavená krytom, alebo iným ochranným zariadením, ktoré zabráni prístupu do zóny nebezpečenstva, alebo takým zariadením, ktoré zastaví pohybujúce sa nebezpečné časti skôr, ako sa siahne alebo vstúpi do zóny nebezpečenstva, za čo bola uložená pokuta vo výške 33.000 Eur,

2. § 6 ods. 2 písm. b/ zák. č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na § 5 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len „nariadenie vlády č. 395/2006 Z.z.“) spočívajúce v tom, že účastník konania (žalobca) ako zamestnávateľ neposkytol svojmu zamestnancovi p. H. vykonávajúcemu prácu kuriča - regulácia kotolní na pevné palivo, pracovný odev a obuv v zmysle vlastného zoznamu na poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov schváleného Z., konateľom spoločnosti vo februári 2010, za čo bola uložená pokuta vo výške 1.000 Eur.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia o uložení pokuty žalobcovi za porušenie povinnosti stanovenej v § 6 ods. 2 písm. b/ zák. č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 5 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z.z. (bod 2 výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného i prvostupňového rozhodnutia), pretože žalobca ako zamestnávateľ neposkytol svojmu zamestnancovi p. H. vykonávajúcemu prácu kurič - regulácia kotolne na pevné palivo vo februári 2010 pracovný odev a obuv v zmysle vlastného zoznamu na poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov schváleného Z., konateľom spoločnosti. Uvedená skutočnosť (porušenie zákona) navyše nebola medzi účastníkmi konania sporná, žalobca v žalobe nenamietal nezákonnosť rozhodnutia v tejto časti a nerozporoval ani výšku uloženej pokuty, ktorá bola stanovená vo výške 1.000 Eur.

Žalobca v žalobe vo vzťahu k správne deliktu uvedenému v bode 1 rozhodnutia žalovaného i prvostupňového správneho orgánu namietal nesprávne právne posúdenie a nedostatočne zistený skutkový stav veci. Nesprávnosť právneho posúdenia mala podľa žalobcu spočívať v tom, že žalovaný i prvostupňový správny orgán pri hodnotení získaných dôkazov nesprávne aplikovali predpisy hmotného práva vo vzťahu, či sa jednalo o pracovný úraz. Žalobca tvrdil, že k vzniku úrazu nedošlo pri plnení pracovných úloh, keďže z Príkazného listu č. 110 125 z 25.01.2011 vyplýva, že povinnosť čistenia sa vzťahovala výlučne na vynášací pás a k úrazu došlo v dôsledku svojvoľného konania p. U. a vloženia jeho ruky do vnášacieho pásu. Súd uvedenú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že ust. § 195 ods. 2 a § 220 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré citoval, definuje pracovný úraz ako poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a následným pôsobením vonkajším vplyvom. Plnením pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty a ako pracovný úraz sa posudzuje aj úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh. Z dokazovania vykonaného správnym orgánom vyplýva, že poškodený zamestnanec žalobcu p. U. vykonával v rozhodnom čase (v čase vzniku úrazu) prácu na svojom pracovisku, pričom vykonával pracovné povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu založeného pracovnou zmluvou, plnil pracovné úlohy vyplývajúce z náplne práce a na základe pokynu zamestnávateľa, o.i. aj z Príkazného listu konateľov žalobcu č. 110 125 z 25.01.2011. Predmetný príkaz bol vydaný „z dôvodu neustálych porúch na sekačke drevného odpadu a dopravných pásoch“, pričom s ním boli preukázateľne oboznámení všetci zamestnanci kotolne, vrátane H.. Predmetným príkazom bolo uvedeným zamestnancom (vrátane H.) nariadené o.i. na vnášacie pásy do sekačky vkladať materiál maximálne do hrúbky 10 cm, materiál vhadzovať na pás tak, aby nedošlo k upchatiu sekačky, množstvo materiálu musí obsluha na páse priebežne sledovať; vynášacie pásy za sekačkou kontrolovať a čistiť priebežne každú hodinu, pričom v prípade nesplnenia uvedených činností mal byť voči zamestnancom vykonaný

disciplinárny postih. Z výpovede poškodeného H. i ostatných zamestnancov žalobcu zaznamenaných v zápisniciach o podaní informácie vyhotovených v súvislosti so šetrením pracovného úrazu správnym orgánom vyplýva, že medzi pracovné povinnosti kuričov patrila obsluha kotla na drevnú pilinnú štiepku, kontrola dopravníkov na drevnú štiepku, kontrola štiepkovača, čistenie priestoru okolo pásových dopravníkov a štiepkovača vonku pred halou drevovýroby, pričom čistenie okolo štiepkovača sa vykonávalo 1x za hodinu a bol čistený priestor pod pásovým dopravníkom a vedľa štiepkovača. Čistenie priestoru sa vykonávalo spôsobom podrobne opísaným v predmetných výpovediach, pričom obsluha kotolne pásové dopravníky a bubnovú sekačku počas čistenia nevypínala. U žalobcu bolo zaužívané, že zamestnanci čistili celý priestor okolo bubnovej sekačky od napadanej štiepky, vrátane priestoru pod pásovými dopravníkmi, čistenie priestoru pred bubnovou sekačkou nebolo žalobcom zakázané, priestor bol voľne prístupný a žalobca neurčil podmienky, resp. podrobnosti, akým spôsobom majú zamestnanci čistenie vykonať, neurčil, aké pracovné prostriedky majú zamestnanci použiť a nestanovil ani činnosti, ktoré by boli v súvislosti s čistením bubnovej sekačky vrátane dopravníkových pásov zakázané. Prvostupňový súd sa stotožnil so záverom správneho orgánu, že v predmetnom prípade sa jednalo o pracovný úraz a správny orgán posudzoval porušenie povinností žalobcu ako zamestnávateľa vo vzťahu k vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená ťažká ujma na zdraví správne, t.j. zo zistených skutkových okolností vyvodil správny právny záver.

Pokiaľ žalobca namietal nedostatočne zistený skutkový stav veci a tvrdil, že žalovaný neprihliadol na výpovede ostatných zamestnancov, obsah príkazného listu a nevykonanú navrhovanú rekonštrukciu skutkového deja, ktorá mohla podľa žalobcu preukázať, že k úrazu nedošlo pri plnení pracovných úloh a ani spôsobom popisovaným v rozhodnutí, prvostupňový súd aj túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že z administratívneho spisu je zrejmé, že prvostupňový správny orgán vykonal vo veci náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to správou z vyšetrovania príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu vyhotovenú samotným žalobcom za účasti autorizovaného bezpečnostného technika, vrátane jej príloh a fotodokumentácie, zápisnicami o podaní informácií potrebných na výkon inšpekcie práce vyhotovenými správnym orgánom s autorizovaným bezpečnostným technikom p. G., zamestnancami žalobcu H., U., zápisnicami o ohliadke miesta úrazu s fotodokumentáciou a protokolom o zmapovaní pôvodného stavu dejiska úrazu, príkazným listom konateľov žalobcu z 25.01.2011, pracovnou zmluvou a náplňou práce. Uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného i prvostupňového správneho orgánu je zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali, tieto dôkazy boli riadne vyhodnotené, pričom pri hodnotení vykonaných dôkazov správne orgány postupovali podľa zásad logického myslenia a v súlade s pravidlami zakotvenými v § 34 ods. 4 a 5 zák.č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Výsledkom tohto procesu bol riadne zistený skutkový stav a to tak vo vzťahu k záveru, že k úrazu došlo pri plnení pracovných úloh (t.j. že sa jedná o pracovný úraz), tak aj vo vzťahu k spôsobu, akým došlo k pracovnému úrazu a ako bol popísaný v napadnutom rozhodnutí žalovaného i prvostupňového správneho orgánu. Žalovaný vychádzal pritom zo zistení vyplývajúcich z dokazovania vykonaného správnym orgánom, pričom z dokazovania vyplynulo tak miesto úrazu, ako aj úrazový dej tak, ako ho popisuje žalovaný a z dôkazov zadovážených správnym orgánom, ktoré sú súčasťou správneho spisu vyplýva aj to, že bubnová sekačka nebola vybavená ochranným krytom, resp. iným ochranným zariadením, miesto úrazu bolo voľne prístupné (miesto, kde sa zbíhal gumový pás a valec), pričom predmetná linka bola zložená žalobcom z jednotlivých strojných zariadení a táto bola čistená za chodu strojného zariadenia, ktorá skutočnosť vyplýva z výpovede zamestnancov žalobcu, poškodeného i majstra výroby. Záver správneho orgánu o tom, že miesto úrazu bolo voľne prístupné vyplýva z vykonaného dokazovania, ako aj z predloženej fotodokumentácie, pretože pracovný stroj nebol v mieste úrazu zabezpečený krytom a samotný žalobca vo svojej správe z 02.04.2012 uvádza v bode VIII.B, že „k úrazu došlo z dôvodu nedokonalosti technického zariadenia. Úrazu sa mohlo predísť dokonalejším krytovaním pracovného stroja, čo zamestnávateľ na základe zistených skutočností deja úrazu a nariadenia IP previedol. Zamestnávateľ vydal písomný príkaz na výkon predmetnej činnosti (čistenie a kontrola stroja), ale neurčil v ňom rozsah vykonávanej práce, čo je v rozpore s § 6 ods. 1 písm. i/ zák. č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zamestnávateľ neoznačil pracovný prostriedok výstražnými, zákazovými a príkazovými bezpečnostnými značkami v zmysle bodu 2.15. prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z.“ Z obsahu

administratívneho spisu vyplýva, že prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 15.03.2012 zakázal používať predmetnú linku na sekanie drevného odpadu od 13.03.2013 a po tom, ako sa predmetný úraz stal, bolo strojné zariadenie doplnené krytom, retiazkou, piktogramami a bezpečnostným lankom, po zatiahnutí ktorého dôjde k vypnutiu strojného zariadenia. Zo svedeckých výpovedí zamestnancov vyplynulo, že nikto z nich nebol oboznámený o bezpečnom pracovnom postupe pri čistení strojného zariadenia. Žalobca nestanovil poškodenému ani ostatným zamestnancom presný postup ako sa má čistenie vykonávať, nestanovil nebezpečný priestor a z výpovede zamestnancov je zrejmé, že takýmto spôsobom vykonávali túto činnosť aj ostatní zamestnanci. K námietke žalobcu, že k predmetnému úrazu nedošlo spôsobom popisovanom v rozhodnutí, prvostupňový súd poukázal na zistenia žalovaného vychádzajúce najmä zo zápisnice o podaní informácie poškodeného p. U., ktorý uviedol, že drevená trieska bola zachytená pod pásovým dopravníkom asi vo výške 100 cm, predklonil sa a ľavou rukou chcel triesku odraziť, aby vypadla a nedostala sa medzi valec a pás pásového dopravníka. Po navínutí ruky na napínací valec až po zápästie sa poškodený snažil, aby mu ruku ďalej nevŕahovalo, snažil sa privolať pomoc, pričom bol v podpore pod dopravníkom a kričal do haly cez otvor, ktorým vychádzal pásový dopravník cez stenu výrobnéj haly. Krajský súd uviedol, že vynútená poloha tela (v podpore pod pásovým dopravníkom) po pracovnom úraze nepotvrdzuje, že postihnutý vliezol pod pásový dopravník tak, ako to uvádza žalobca, a takto vykonával odstraňovanie zachytenej drevnej triesky. V čase vzniku predmetného pracovného úrazu neboli na mieste očití svedkovia, ktorá skutočnosť vyplýva z ich výpovedí, a preto úrazový dej tak, ako ho popisuje žalobca (t.j. že poškodený vliezol pod pásový dopravník a ľavú ruku zozadu strčil do pásového dopravníka), nebolo možné preukazovať svedeckými výpoveďami a žalobca takéto tvrdenie nepreukázal ani žiadnymi dôkazmi. Z výpovede samotného poškodeného i vypočutých zamestnancov vyplynulo, že títo sa na miesto dostavili až potom, ako počuli krik poškodeného p. U., pričom v tom čase mal už ruku navínutú na valec, kolegovia vypli linku na sekanie drevného odpadu a vyslobodili mu ruku z dopravníka. Z predmetných výpovedí nepochybne vyplýva, že zamestnanci žalobcu neboli očitými svedkami celého úrazového deja, videli až následok, keď p. U. mal už ruku v stroji a vynútená poloha tela bola evidentne následkom predmetného úrazového deja. Fotodokumentácia s vyznačením šípkami presne lokalizuje miesto, kde sa poškodený v čase jeho nájdenia zamestnancami nachádzal. Správny orgán z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že p. U. pred odstraňovaním zachytenej drevnej triesky neodstraňoval z predmetného strojového zariadenia žiadne ochranné zariadenie (pevné ochranné kryty, blokovacie ochranné kryty so zaistením a bez zaistenia, samočinne sa zatvárajúce ochranné kryty, prípadne snímacie ochranné zariadenia). Bez ochranného zariadenia nebezpečného priestoru boli teda zamestnanci vystavení mechanickému ohrozeniu a pri vykonávaní pracovných činností sa mohli dostať do rôznych rizikových situácií. U žalobcu bolo zaužívané, že zamestnanci čistili celý priestor okolo bubnovej sekačky od napadanej štiepky, čistenie priestoru pred bubnovou sekačkou nebolo žalobcom zakázané, priestor bol voľne prístupný a bol znečistený od napadanej štiepky. Súd mal za to, že správny orgán z vykonaného dokazovania zistil skutkový stav dostatočne, pričom zadovážené podklady postačujú na vyvodenie záveru správneho orgánu o mechanizme úrazového deja tak, ako to správny orgán popísal v napadnutom rozhodnutí žalovaného i v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu.

Pokiaľ žalobca namietal, že správne orgány mohli vykonať dokazovanie aj ďalšími dôkaznými prostriedkami s cieľom zabezpečiť objektívne zistenie podkladov pre rozhodnutie, a to vypočuť zamestnanca J. Alberta, ktorý asistoval pri vyslobodzovaní poškodeného p. U. a bol podľa žalobcu očitým svedkom, ako aj vykonať rekonštrukciu na mieste samom za účelom preverenia svedeckých výpovedí a mechanizmu vzniku zranenia, prvostupňový súd uviedol, že z administratívneho spisu vyplýva, že správne orgány pri šetrení predmetného pracovného úrazu venovali náležitú pozornosť, ako k pracovnému úrazu došlo, miestu vzniku úrazu, mechanizmu úrazového deja, bola vykonaná ohliadka miesta vzniku závažného pracovného úrazu, bola vyhotovená fotodokumentácia a videozáznam, boli vypočutí zamestnanci žalobcu, pričom pri vykonaní úkonu - podania informácie fyzickými osobami (zamestnancami žalobcu) o predmetnom úraze správny orgán informoval konateľa žalobcu o tejto skutočnosti, pričom o.i. vypočul aj všetkých zamestnancov, ktorých navrhol vypočuť konateľ žalobcu. Správne orgány vychádzali pri rozhodovaní aj z podkladov získaných od samotného žalobcu, ktorý bol v zmysle § 17 ods. 4 písm. a/ zák. č. 124/2006 Z.z. povinný registrovať pracovný úraz tak, že bol povinný zistiť príčinu okolností jeho vzniku za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný

úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť, v prípade smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví bol zamestnávateľ povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika. Správny orgán teda pri zisťovaní a následne pri hodnotení skutkového stavu vychádzal aj z predloženej správy žalobcu o vyšetrowaní závažného pracovného úrazu predloženej správne mu orgánu, ktoré vyšetrowanie bolo vykonané za účasti autorizovaného bezpečnostného technika. Zistené nedostatky boli zistené inšpektormi práce na základe ohliadky počas vyšetrowania predmetného pracovného úrazu a tiež na základe fotodokumentácie vykonanej bezprostredne po vzniku pracovného úrazu prizvaným autorizovaným bezpečnostným technikom p. Anderkom, pričom miesto úrazu bolo zdokumentované a zistený nedostatok bol preukázaný. Vzhľadom na to, že správny orgán v konaní zabezpečil výsluch zamestnancov, ktorí sa dostavili na miesto úrazu v čase, keď už mal poškodený p. U. ruku zakliesnenú v stroji a pomáhali mu ju uvoľniť, pričom videli len skutočnosť, v akej polohe sa nachádzal po vtiahnutí ruky do stroja, prvostupňový súd mal za to, že vypočutie týchto zamestnancov postačovalo na riadne zistenie skutkového stavu, z ktorého správny orgán vyvodil správne skutkové i právne závery. Vypočutie ďalšieho zamestnanca (žalobcom označeného H.) nepovažoval prvostupňový súd /rovnako ako správny orgán/ za potrebné vzhľadom na to, že tento sa rovnako ako ostatní už vypočutí zamestnanci, dostavil na miesto úrazového deja až v čase, keď už p. U. mal ruku zakliesnenú, a preto nepovažoval súd jeho nevypočutie za takú vadu konania, ktorá by mohla spôsobiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, resp. prvostupňového správneho orgánu v tom zmysle, že nevypočutie tohto svedka by mohlo mať za následok iné zistenie skutkového stavu, než aké bolo správnym orgánom v konaní zistené. Rovnako sa prvostupňový súd stotožnil so záverom správneho orgánu vo vzťahu k námietke žalobcu o tom, že mala byť vykonaná rekonštrukcia predmetného úrazového deja, resp. vyšetrovací pokus pre zistenie skutočností rozhodujúcich pre vyšetrenie udalosti, keďže správny orgán si vykonaným dokazovaním zabezpečil dostatok podkladov, z ktorých nemal pochybnosť pri určovaní príčin a mechanizmu úrazu, ako aj pri zisťovaní jednotlivých nedostatkov zo strany žalobcu v súvislosti s predmetným pracovným úrazom, a preto vykonať vyšetrovací pokus nepovažoval za potrebný. Navyše takýto vyšetrovací pokus, resp. rekonštrukciu mohol v rámci šetrenia príčin registrovaného pracovného úrazu vykonať samotný žalobca. Pre úplnosť prvostupňový súd poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 12 ods. 1 písm. c/ zák. č. 125/2006 Z.z. inšpektor práce je pri výkone inšpekcie práce oprávnený požadovať od zamestnávateľa fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zamestnanca, zástupcu zamestnancov pre BOZP, príslušného odborového orgánu a zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôvernika v prítomnosti svedka alebo bez neho informácie a vysvetlenia, ktorá sa týkajú uplatňovania predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv

Prvostupňový súd dospel tiež k záveru, že nedôvodná je i námietka žalobcu, že správny orgán v konaní nepostupoval v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR a v rozhodnutí sa nevysporiadal s námietkami účastníkov konania a so všetkými skutočnosťami zistenými v správnom konaní. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného i prvostupňového správneho orgánu obsahuje všetky náležitosti stanovené v § 46 a § 47 správneho poriadku, v odôvodnení žalovaný uviedol skutočnosti, ktoré zistil z obsahu správneho spisu, odcitoval právny predpis, na základe ktorého rozhodol, uviedol, z akých dôkazov vychádzal, tieto citoval, vyhodnotil a vysporiadal sa i s námietkami účastníka konania (o.i. aj s námietkou nedostatočne zisteného skutkového stavu, resp. nedostatočne vykonaného dokazovania, nesprávneho právneho posúdenia úrazu ako pracovného úrazu a pod.), pričom z obsahu odôvodnenia vyplýva, že napadnuté rozhodnutie netrpí nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je spôsobená tým, že účastník konania nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutia alebo nesúhlasí so závermi, ku ktorým správny orgán dospel. Nepreskúmateľné je rozhodnutie, z ktorého výroku nie je možné zistiť, ako bolo vo veci rozhodnuté, alebo keď je výrok vnútorne rozporuplný, prípadne keď nie je odlišený, čo je výrok a čo je odôvodnenie, alebo kto je účastníkom konania, alebo kto bol rozhodnutím zaviazaný. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia spôsobuje aj rozpor medzi výrokom a odôvodnením a absencia alebo nejednoznačnosť právnych záverov vyplývajúcich z rozhodujúcich skutkových okolností. Pokiaľ ide o nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, táto musí spočívať v tom, že rozhodnutie nie je odôvodnené vôbec alebo že v odôvodnení rozhodnutia chýbajú skutočnosti, na základe ktorých správny orgán rozhodol a teda chýbajú

skutkové dôvody rozhodnutia, prípadne ak rozhodnutie je založené na takých skutočnostiach, ktoré v konaní neboli vôbec zisťované alebo z odôvodnenia nie je zrejmé, aké dôkazy boli vykonané a z ktorých boli dané skutkové zistenia zistené. Napadnuté rozhodnutie podľa názoru prvostupňového súdu však takýmito chybami netrpí.

Vo vzťahu k uloženej sankcii - pokute vo výške 34.000 Eur žalobca v žalobe v podstate namietal, že výška uloženej pokuty je pre neho likvidačná, pričom odôvodnenie uloženia pokuty za správny delikt špecifikovaný v bode 1. výroku je podľa žalobcu nepreukázateľné. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti týkajúce sa samotného správneho deliktu uvedeného v bode 1. napadnutého rozhodnutia i prvostupňového rozhodnutia a vzhľadom na oprávnenie správneho orgánu uložiť pokutu za splnenia podmienok § 19 ods. 1 písm. a/ zák. č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce - v zmysle ktorého zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ v 1. až 3. bode a 6. bode alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv možno uložiť pokutu až do 100.000,- Eur, a ak v dôsledku tohto porušenia vznikol pracovný úraz, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, pokutu najmenej 33.000,- Eur - prvostupňový súd skonštatoval, že v prípade, ak bolo porušenie povinností na strane zamestnávateľa (v tomto prípade žalobcu) zistené, správny orgán bol oprávnený uložiť pokutu v stanovenej výške. V prejednávacom prípade uložil správny orgán za porušenie uvedenej povinnosti špecifikovanej v bode 1. výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného, resp. prvostupňového správneho orgánu pokutu v minimálnej výške tak, ako to ukladá citované ustanovenie zák. č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce, pričom správny orgán odôvodnil výšku uloženej pokuty závažnosťou nedostatku a jeho dôsledku tak, ako je uvedené v prvostupňovom, resp. druhostupňovom rozhodnutí správneho orgánu.

Po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj jemu predchádzajúceho konania a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, dospel súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie a predchádzajúce správne konanie nie je z dôvodov uvedených v žalobe nezákonné, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý uviedol, že súd rozhodol nesprávne, keď si osvojil závery žalovaného správneho orgánu o tom, že sa jednalo o pracovný úraz aj napriek tomu, že zamestnanec utrpel úraz v dôsledku svojvoľného konania, v rozpore s obsahom pracovnej zmluvy, príkazného listu konateľa a racionálneho uvažovania.

Podľa názoru žalobcu k vzniku úrazu nedošlo pri plnení pracovných úloh, pretože z príkazného listu konateľa č. 110125 z 25.01.2011 jasne vyplýva, že povinnosť čistenia sa vzťahovala výlučne na vynášací pás (viď druhá odrážka listu - t.j. ten pás, ktorý vedie na výstupe z budovy a nie na vstupe do sekačky!). K úrazu zamestnanca tiež došlo v dôsledku jeho svojvoľného konania a vloženia ruky do vnášacieho pásu (t.j. ten, ktorý vedie do sekačky), keď prekonal priečnu prekážku.

Žalobca považoval za nesprávny záver (na čl. 14 rozhodnutia prvého stupňa), že „postihnutý jednoznačne vykonával prácu na pracovisku a plnil si pracovnú úlohu“ pretože nikdy nebol poverený takouto úlohou ani k čisteniu bez náradia. Keďže správny orgán cituje z príkazného listu konateľa účelovo, pretože z neho nevyplýva žiadny príkaz ohľadne vnášacieho pásu ani liezť pod stroj“ alebo čistiť stroj na danom mieste „holými rukami“, podľa názoru žalobcu možno ustáliť, že zamestnávateľ vykonal všetko čo bolo v jeho silách v danom prípade, aby zamestnanec k žiadnemu úrazu neprišiel a aby zamestnanec vykonával prácu riadne. Správny orgán aj napriek množstvu dôkazov nezistil dostatočne skutkový stav, pretože žalobca nikde nevidí oporu pre závery o tom, ako k úrazu došlo! Žalobca uviedol, že nemožno ignorovať príkazný list konateľa a jeho porušenie zo strany zamestnanca. Pracovné úlohy zamestnancov vyplývali z pracovnej zmluvy, náplne práce ako aj príkazov zamestnávateľa. Nakoľko pán U. bol zamestnancom kotolne, nikdy nemal dôvod čistiť vnášací pás - toto bolo vecou výroby v hale. Z pracovnej zmluvy pána U., jej príloh, ani príkazov zamestnávateľa nevyplýva povinnosť čistenia VNÁŠACIEHO PÁSU. Príkazný list má dokonca písomnú formu aj preto, aby bolo jeho obsah nepopierateľný pre prípad porušenia zo strany zamestnancov. Uviedol, že konanie

zamestnanca je v rozpore s logikou, ráciom i obsahom pracovno-právneho vzťahu. Žalobca zastával názor, že v príčinnej súvislosti nebola absencia akéhokoľvek ochranného krytu predmetného zariadenia, a to aj s ohľadom na predchádzajúce inšpekcie, pričom nikde nie je právne v rozhodnutí uvedené s odkazom na príslušný právny predpis, čo presne zamestnávateľ porušil a na základe čoho by dospel inšpektorát k záveru, že na stroji chýbal kryt (stroj bol predsa riadne uvedený na trh). Uviedol, že k úrazu utrpénemu pánom U. nedošlo zachytením človeka pohybujúceho sa popri páse, ako by sa mohlo zdať z rozhodnutí alebo výpovede poškodeného, ale v dôsledku „konania nad rámec“. Miesto, kde došlo k úrazu menovaného totiž nie je voľne prístupné, nemožno sa k nemu dostať predklonením, ale len podlezením pod predmetný stroj, popod priečnu tyč zabráňujúcu prechodu poza stroj. Z tohto dôvodu už k odvolaniu boli priložené fotografie.

Žalobca zdôraznil, že zamestnávateľ nemôže nieť zodpovednosť za niečo, čomu nemohol ani pri najlepšej vôli zabrániť a zamestnanec vykonával svoju pracovnú činnosť dostatočne dlho na to, aby poznal pracovný postup, bol pravidelne školený. Rovnako tak si menovaný svojím ľahkomyselným a nezodpovedným konaním privodil ujmu, ku vzniku ktorej nemohlo dôjsť pri bežnom výkone práce. K vzniku tohto úrazu nemohlo dôjsť ani vtedy, ak by sa v blízkosti stroja nachádzala tretia osoba, vôbec nepoučená a neznalá pracovného postupu, pretože sa nejednalo o zachytenie osoby pohybujúcej sa v blízkosti stroja! Rozhodne zavádzajúcim je aj tvrdenie inšpektora na čl. 11 prvostupňového rozhodnutia, že „postihnutý sa nachádzal na bežne prístupnom mieste v priestore, kde pravidelne vykonávali poverení zamestnanci kontrolu a čistenie“. Zdôraznil, že na mieste, kde menovaný utrpel úraz sa predtým NIKDY NIKTO NENACHÁDZAL, nakoľko sa tam nedá voľne dostať a nebol žiadny dôvod sa o to pokúšať a práve výpoveďami iných zamestnancov mal inšpektorát zistiť, že sa nejednalo o štandardný výkon práce - aj toto tvrdenie inšpektora nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní výsledkom čoho je absolútne nesprávny záver, že KONANIE POSTIHNUTÉHO p. U. NEBOLO POSÚDENÉ AKO KONANIE PROTI PREDPISOM NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI!!!!

Pokiaľ ide o skutkový stav, v napadnutom rozhodnutí inšpektor konštatoval, že v čase udalosti neboli na mieste žiadni iní zamestnanci, takže neboli očitými svedkami udalosti. Aj toto tvrdenie je podľa žalobcu zavádzajúce s cieľom poprieť svedectvá svedčiace o pravdivom spôsobe vzniku udalosti, pretože inšpektor ďalej konštatoval, že „na miesto úrazu sa dostavili až po vzniku pracovného úrazu“. Práve táto skutočnosť je relevantná, pretože menovaný H. bol stále zakliesnený v skrčenej polohe pod strojom so zachytenou rukou, a preto títo zamestnanci videli presne p. U. na mieste, kde k úrazu došlo ako aj jeho polohu v stroji (z ktorého ho vyslobodzovali), pretože až títo zamestnanci stroj vyplí - takže boli prítomní pri vzniku úrazu. Mechanizmus zranení skončil až momentom vypnutia stroja za prítomnosti zamestnancov. Ak by bolo pravdivé tvrdenie zamestnanca, tento by si predsa pás zastavil stlačením tlačítka STOP na stene haly! To však nemohol urobiť, lebo vliezol pod stroj.

Žalobca uviedol, že tvrdenie správneho orgánu v rozhodnutí, ktorým odôvodňuje uloženie pokuty pre bod 1 výroku je nepreukázateľné, pretože správny orgán opätovne uviedol, že išlo o plnenie pracovných povinností na mieste voľne prístupnom, hoci takúto skutočnosť nezistil. Potom by zamestnávateľ musel strážiť aj priestor pod zaparkovanými vozidlami a pod., a vykladať voľný prístup maximálne extenzívne ako priestor, do ktorého možno vložiť končatinu alebo za vykonania „nadpráce“ doň vliezť inak, ako bežnou činnosťou. Vzhľadom k uvedenému žalobca považoval aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici za nesprávne z pohľadu skutkových zistení a právneho posúdenia veci vychádzajúceho z nesprávneho rozhodnutia žalovaného, pretože nezohľadnilo žalobcom tvrdené skutočnosti, nevyvodilo dôsledky z predložených dôkazov a obsahu správneho spisu, a preto zamietnutie žaloby považoval za predčasné.

Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby Najvyšší súd SR odvolaniu vyhovel a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 24S/10/2013-53 z 11. 10.2013 v zmysle ustanovenia § 250a ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, pričom žalovaného zaviazá zaplatiť žalobcovi trovy konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/10/2013-53 zo dňa 11.10.2013, ktorý považuje za vecne správny a zákonný.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 25. februára 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O. s.p.)

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t.j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t.j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na záväznosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a

postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Nie je ani úlohou najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve prehodnocovať správnosť záverov krajského súdu na základe nesúhlasu odvolateľa s takýmito závermi. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím. Ak také rozhodnutie na základe zistení krajského súdu bolo vydané v konaní, ktoré netrpí vadou spôsobilou ovplyvniť jeho zákonnosť a krajský súd svoje zistenie presvedčivo a s poukazom na procesné ustanovenia náležitosti odôvodní, niet dôvodu, aby sa odvolací súd zaoberal námietkami, ktoré sú len vysvetleniami doterajších postupov správneho orgánu v správnom konaní.

Podľa § 246c ods.1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcov uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov - na základe žaloby žalobcu preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorý odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Banská Bystrica č.k.: 97/12-1.0/pok/r. z 18. októbra 2012, ktorým uložil žalobcovi podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a § 19 ods. 2 písm. b/ bod 1 zák. č. 125/2006 Z.z. pokutu v celkovej výške 34.000 Eur za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona :

1. § 6 ods. 1 písm. d/ zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 4 ods. 1, 2 a bod č. 2.8 Prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, spočívajúce v tom, že účastník konania (žalobca) ako zamestnávateľ nezabezpečil, aby bubnová sekačka na drevný odpad tvoriaca súčasť linky na sekание drevného odpadu, na ktorej je možný kontakt s pohybujúcimi sa časťami, ktorý môže spôsobiť úraz - nebezpečné zbíhavé miesto nachádzajúce sa na spodnej vetve vstupného pásového dopravníka bubnovej sekačky - medzera vbíhania dopravného pásu na spodný napínací valec, bola v čase vzniku závažného pracovného úrazu p. H. vybavená krytom, alebo iným ochranným zariadením, ktoré zabráni

prístupu do zóny nebezpečenstva, alebo takým zariadením, ktoré zastaví pohybujúce sa nebezpečné časti skôr, ako sa siahne alebo vstúpi do zóny nebezpečenstva, za čo bola uložená pokuta vo výške 33.000 Eur,

2. § 6 ods. 2 písm. b/ zák. č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 5 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov spočívajúce v tom, že účastník konania (žalobca) ako zamestnávateľ neposkytol svojmu zamestnancovi p. H. vykonávajúcemu prácu kuriča - regulácia kotolní na pevné palivo, pracovný odev a obuv v zmysle vlastného zoznamu na poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov schváleného Ing. Jánom Koškom, konateľom spoločnosti vo februári 2010, za čo bola uložená pokuta vo výške 1.000 Eur.

Výkon inšpekcie práce pri ktorom bol zistený uvedený nedostatok sa uskutočnil v dňoch 13., 14., 15., 19., 28.3., 27.4. 2012 v súvislosti s vyšetrovaním závažného pracovného úrazu s následkom ťažkej ujmy na zdraví pána H., zamestnanca žalobcu, ktorý sa stal dňa 9.3.2012 o 9,15 hodine, následkom ktorého menovaný utrpel amputáciu ľavej ruky v zápästí.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zák. č. 125/2006 Z.z. inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu, ak tento zákon neustanovuje inak, zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode a šiestom bode alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 100 000 eur, a ak v dôsledku tohto porušenia vznikol pracovný úraz, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, najmenej 33 000 eur.

Podľa § 19 ods. 2 písm. b/ zák. č. 125/2006 Z.z. inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za

1. závažné porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) od 1 000 eur do 200 000 eur,
2. nesplnenie povinnosti uloženej opatrením podľa § 12 ods. 2 písm. b) až i) od 300 eur do 100 000 eur.

Podľa § 21 ods. 3 zák. č. 125/2006 Z.z. na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a t), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

Podľa § 1 zák. č. 124/2006 Z.z. tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

Podľa § 6 ods. 1 písm. d/ zák. č. 124/2006 Z.z. zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.

Podľa § 6 ods. 2 písm. b/ zák. č. 124/2006 Z.z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí.

Podľa § 4 ods. 1 a 2 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z. (1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovný prostriedok, ktorý na používanie poskytne zamestnancovi, vyhovoval minimálnym požiadavkám na pracovný prostriedok uvedeným v prílohe č. 1, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (2) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovný prostriedok po celý čas jeho používania zodpovedal minimálnym požiadavkám ustanoveným v prílohe č. 1 a v osobitných predpisoch.

Podľa § 5 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z. ak bezpečnosť pracovného prostriedku závisí od podmienok jeho inštalácie, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť vykonanie kontroly pracovného prostriedku po jeho inštalovaní a pred jeho prvým použitím a kontroly po jeho inštalovaní na inom mieste, aby zabezpečil správnu inštaláciu pracovného prostriedku a jeho správne fungovanie. Kontrolu vykonávajú oprávnené osoby podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Podľa § 195 ods. 2 Zákonníka práce pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

Podľa § 220 ods. 1 a 3 Zákonníka práce (1) Plnenie pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty. (3) Ako pracovný úraz sa posudzuje aj úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh.

Prvostupňový súd za účelom posúdenia opodstatnenosti žaloby preskúmal, či v posudzovanej veci boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a § 19 ods. 2 písm. b/ bod 1 zák. č. 125/2006 Z.z., a to za porušenie v napadnutom rozhodnutí uvedených povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu ako podstatnú námietku uviedol, že v posudzovanej veci nešlo o pracovný úraz, pretože k úrazu nedošlo pri plnení pracovných úloh, ale v dôsledku svojvoľného konania poškodeného pána U.. Správne orgány oboch stupňov, vrátane prvostupňového súdu, podľa jeho názoru pri rozhodovaní vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie veci.

Z obsahu spisového materiálu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovaného, odvolací súd zistil, že krajský súd sa pri svojom rozhodovaní náležite vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami uvedenými v žalobe. V súdnom konaní obsahom administratívneho spisu bolo preukázané, že vykonané dokazovanie bolo správnymi orgánmi náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov prvostupňový súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu, že k úrazu poškodeného pána U. došlo :

- pri vykonávaní pracovnej činnosti štandardným spôsobom, keď chcel odstrániť zaseknutú drevenú triesku, za účelom zabezpečenia plynulého chodu linky na sekanie drevného odpadu, pričom čistenie linky sa vykonávalo za chodu bez povinnosti jej vypnutia,
- pri plnení svojich pracovných povinností na mieste v čase úrazu voľne prístupnom, kde poverení zamestnanci pravidelne vykonávali kontrolu a čistenie od napadaných triesok, štiepok, pričom zamestnávateľ nezabezpečil, aby bubnová sekačka na drevný odpad tvoriaca súčasť linky na sekanie drevného odpadu, na ktorej je možný kontakt s pohybujúcimi sa časťami, ktorý môže spôsobiť úraz, bola v čase vzniku závažného pracovného úrazu vybavená krytom alebo iným ochranným zariadením, ktoré zabráni prístupu do zóny nebezpečenstva, alebo takým zariadením, ktoré zastaví pohybujúce sa nebezpečné časti skôr, ako sa siahne alebo vstúpi do zóny nebezpečenstva.

Vo veci bola nesporne preukázaná škoda na strane zamestnanca (amputácia ľavej ruky v zápästí), objektívna skutočnosť - udalosť, ktorá musí nastať pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním (p. U. vykonával svoju bežnú pracovnú činnosť, pri ktorej mu dopravný pás zachytil ľavú ruku medzi pás a spodný napínací valec pásového dopravníka pred bubnovou sekačkou, pričom mu ruku navinulo na valec až po zápästie dlaňou hore) a tiež príčinná súvislosť medzi škodou a objektívnou skutočnosťou (udalosťou).

Za stavu, keď všetky zákonné predpoklady v zmysle ustanovenia § 195 ods.2 Zákonníka práce, ako aj § 220 ods.1 a 3 Zákonníka práce, pre vznik pracovného úrazu boli v posudzovanom prípade splnené, argumentácia žalobcu o neexistencii pracovného úrazu neobstojí.

Vo veci bolo preukázané, že k pracovnému úrazu zamestnanca došlo pri práci so strojom, ktorý pre svoje nedostatky za účelom zabezpečenia bezpečnosti práce, nemal byť vôbec v prevádzke, čím došlo na strane žalobcu ako zamestnávateľa, k porušeniu základných predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola príčina úrazu - chýbajúce ochranné zariadenie a zabezpečenie - stanovená po komplexnom a dôkladnom posúdení všetkých zadovážených dôkazov a zistených skutočností.

Odvolací súd zdôrazňuje, že povinnosťou zamestnávateľa je poskytnúť zamestnancom vyhovujúci a bezpečný pracovný prostriedok, pričom je neprípustné, aby zamestnanci pri výkone pracovnej činnosti kompenzovali svojím správaním nedostatky strojného zariadenia.

Za stavu, že postihnutý pán U., nemal príkazným listom konateľov spoločnosti č. 110125 a ani iným dokumentom určené podmienky, akým spôsobom sa má čistenie vykonať, ani aké pracovné prostriedky má použiť a vykonával svoje bežné pracovné činnosti, ktoré boli od neho vyžadované, nie je možné dospieť k záveru, že konal svojvoľne a proti predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Pokiaľ žalobca namietal, že povinnosť čistenia sa vzťahovala výlučne na vynášací pás a nie na vnášací pás, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že vnášací dopravník, sekačka drevného odpadu a vynášacie dopravníky tvoria jeden celok, pracujú ako jeden celok a tiež sa vypínajú ako jeden celok. Z dôvodu, že zamestnanci žalobcu vykonávali čistenie podlahy, dopravníkov od napadaných triesok v celom priestore v okolí bubnovej sekačky, táto námietka žalobcu je pre posúdenie veci irelevantná.

Preto, ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Dôsledným oboznámením sa s administratívnym spisom žalovaného správneho orgánu senát odvolacieho súdu dospel k jednoznačnému záveru, že procesný postup správnych orgánov v posudzovanej veci bol v plnom súlade so zákonom.

Skutočnosť, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.

mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.